

Svenska Jägarförbundet

ÅTERRAPPORTERING ROVDJURSINVENTERING 1/6 2024 – 25/5 2025

ROVDJURSINVENTERING

(NV-02288-23)

ÅTERRAPPORTERING ROVDJURSINVENTERING (NV-02288-23)

Nedan följer återrapportering gällande avtal NV-02288-23. Uppdelning av redovisningen följer Naturvårdsverkets kravspecifikation 3.7 ”Redovisning”.

- 3.7.1 – Beskrivning av pågående och avslutade aktiviteter.
- 3.7.2 – Resultat och utvärdering av genomförda aktiviteter på såväl central, regional som länsnivå.
- 3.7.3 – En redovisning av uppskattad tidsåtgång för de olika aktiviteterna.
- 3.7.4 – En lista på de regionala och länsansvariga inventeringssamordnarna.
- 3.7.5 – En utvärdering av insatsernas effekter i förhållande till avtalets syfte.
- 3.7.6 – Förslag på utvecklingsmöjligheter.
- 3.7.8 – Sammanställning av rapporteringsstatistik nationellt, regionalt och länsvis.

3.7.1 Beskrivning av pågående och avslutade aktiviteter

Rapportering i Skandobs

Efter kontakt med Naturvårdsverket har ett uttag av samtliga rapporter i Skandobs skett gällande perioden 2024-06-01 till och med 2025-05-25. Antalet rapporter via Skandobs redovisas på nationell-, förvaltningsområdes- och länsnivå (tabell 1 – 4). Endast länsstyrelsernas egna rapporter är framtagna från materialet. Vid analys av årets rapporter bör beaktas att förbundets verksamhet ofta bidrar till förbättrad relation mellan länsstyrelser och enskild rapportör, vilket gör att de i större utsträckning tar en direktkontakt med Länsstyrelsen i stället för att rapportera via Skandobs. Detta tillsammans med risken att missa att klicka i rutan ”Jägareförbundets löpande inventering” kan leda till att rapporter missas.

Svenska Jägareförbundet

Nationellt

Nationellt inkom totalt 2853 rapporter genom Jägareförbundets löpande inventering, vilket utgör 19,4 % av alla inkomna rapporter totalt. Jämfört med föregående år har antalet rapporter genom Svenska Jägareförbundets löpande rapportering minskat med 3,6 % från 2963 till 2853.

Tabell 1. Antal rapporter i Skandobs registrerade av Svenska Jägareförbundet och övriga rapportörer nationellt under perioden 2024-06-01 till 2025-05-25.

Avtalsperiod	SJF löpande rapportering	Övriga	Totalt
2024 - 2025	2 853	11 819	14 672

Förvaltningsområden

Förutsättningarna för rapportering av stora rovdjur inom respektive förvaltningsområde varierar över landet och påverkas av rovdjursförekomst, snötillgång, tillgänglighet i landskapet och beslutad rovdjursförvaltning. Mängden inkomna rapporter skiljer sig till följd av dessa faktorer åt mellan förvaltningsområden där mellersta förvaltningsområdet sammantaget har flest inkomna rapporter i Skandobs (tabell 2).

Tabell 2. Antal rapporter i Skandobs registrerade av Svenska Jägareförbundet och övriga rapportörer nationellt under perioden 2024-06-01 till 2025-05-25 fördelat på rovdjursförvaltningsområden.

FVO	SJF löpande inventering	Övriga	Totalt antal
Södra	1 104	4 202	5 306
Mellersta	1 443	6 462	7 905
Norra	306	1 150	1 461
Nationellt	2 853	11 819	14 672

Lokalt (län)

Antalet rapporter som inkommer via Skandobs varierar mellan län (tabell 3). Orsaker till variation kan förklaras bland annat med rovdjursförekomst, rovdjursförvaltning, kunskap och rapporteringsvilja samtidigt som relationsskapande åtgärder med ansvarig myndighet också har en stor påverkan. Förbundet har kontaktat några av länsstyrelsernas kvalitetssäkrare som anger att närmare 50 % av alla rapporter i vissa län sker via direktkontakt i stället för Skandobs. Dessa rapporter registreras därför inte som jägarrapporter. Möjliga förklaringar kan vara brist på teknisk kunskap och en ovilja att synliggöra sitt deltagande då det i vissa områden finns ett motstånd mot deltagande i

Svenska Jägareförbundet

inventeringar. Detta kan också hanteras genom ett relationsbyggande arbete över tid där förtroende etableras.

Tabell 3. Antal rapporter i Skandobs registrerade av Svenska Jägareförbundet och övriga rapportörer under perioden 2024-06-01 till 2025-05-25 fördelat på län.

Län	SJF löpande rapportering	Övriga	Totalt antal
Blekinge	38 (1%)	75	113
Dalarna	136 (5 %)	416	552
Gävleborg	234 (8 %)	1070	1304
Halland	41 (1 %)	178	219
Jämtland	38 (1 %)	253	291
Jönköping	258 (9 %)	771	1 029
Kalmar	152 (5 %)	365	517
Kronoberg	141 (5 %)	365	506
Norrbottn	74 (3 %)	225	299
Skåne	41 (1 %)	346	387
Stockholm	113 (4 %)	822	935
Södermanland	210 (7 %)	1 486	1 696
Uppsala	275 (10 %)	1 331	1 606
Värmland	108 (4 %)	307	415
Västerbotten	32 (1 %)	240	272
Västernorrland	162 (6 %)	437	599
Västmanland	110 (4 %)	553	645
Västra Götaland	178 (6 %)	1 010	1 188
Örebro	289 (10 %)	971	1 260
Östergötland	223 (8 %)	616	839
Nationellt	2 854	11 819	14 672

Marknadsföring Skandobs

Nationellt

Under perioden 2024-06-01 till 2025-06-01 har Svenska Jägareförbundet genomfört nationell marknadsföring av Skandobs vid tre tillfällen via våra nationella kanaler. Den 27 september 2024 publicerades en nationell artikel på webbsidan med syfte att skapa ökat tryck i rapporteringen via Skandobs inför inventeringsperioden. Artikelns syfte var att förtydliga syftet med inventering via Skandobs och riktade sig mer mot kamerainventering som insamlingsmetod.

Den 14 november 2025 skickade Svenska Jägareförbundet ut ett pressmeddelande om rovdjursinventeringen för att få fler medier att sprida information om Skandobs. Totalt valde 4 tidningar i mellersta/södra Sverige att

Svenska Jägareförbundet

publicera en artikel utifrån pressmeddelandet. Länsstyrelsen Dalarna valde att kommunicera om Skandobs i samband med pressmeddelande och refererade till Svenska Jägareförbundets pressmeddelande.

Den andra artikeln publicerades 10 januari 2025 och riktade sig även till spårning på snötäckt mark. Samtliga artiklar publicerades i liknande inlägg via Svenska Jägareförbundets sociala medier med samma syfte.

På förbundets hemsida under rubriken ”*Digital viltövervakning*” finns generell information om inventering av stora rovdjur.

Förvaltningsområden

Svenska Jägareförbundet har deltagit på utemässan i Lycksele 23 – 25 maj där personal marknadsfört och informerat om rovdjursrapportering via Skandobs till besökare. Vidare deltagande på Elmia Game Fair 29 maj – 31 maj med en monter specifikt för rapportering av stora rovdjur där Skandobs marknadsförts samtidigt som information om hur inventeringen går till spridits till mässbesökarna.

Lokalt (län)

Det lokala arbetet med spridning av Skandobs som inventeringsverktyg genomförs på olika sätt. Totalt har 32 kommunikativa insatser genomförts lokalt under perioden 2024-06-01 till och med 2025-06-01. Marknadsföring av Skandobs som rapporteringsverktyg genomförs i en stor majoritet av länen, bland annat genom en samverkan med länsstyrelserna genom riktade utskick via medlemssystem. Många länsföreningar och jaktvårdskretsar informerar om Skandobs på sina hemsidor och sociala medier.

Spillningsinventering björn

Under hösten 2024 genomfördes spillningsinventering av björn i Västerbottens län. Jägarna är den intressegrupp som historiskt bidragit med flest prover samtidigt som de har stort intresse av resultaten. Årets inventering genererade drygt 2000 insamlade prover, vilket är rekord för Västerbotten. I samband med insamlingsarbete verkade Svenska Jägareförbundets rovviltsansvariga i kretsarna och utgjorde ett viktigt nav i arbetet. Deras arbete innefattade informationsspridning om hur insamlingen går till samt hur man fick tag på *provkit* för insamling av spillning.

År 2025 kommer spillningsinventering av björn att genomföras i Jämtland och Västernorrlands län. Planering inför inventeringen år 2025 har genomförts under våren, vilket innefattar planeringsmöten med ansvariga myndigheter, informationsspridning till jägare och allmänhet samt distribution av *provkit* till utlämningscentraler i länen.

Övriga aktiviteter

Nationellt

Nationellt har Svenska Jägareförbundet deltagit på olika större sammanträden som har direkt koppling till rovdjursinventering och där andra organisationer och

Svenska Jägareförbundet

myndigheter varit medverkande. Under april deltog Svenska Jägareförbundet på Viltskadecenters digitala utvärderingsmöte för inventering av järv, lodjur och varg tillsammans med andra berörda myndigheter och organisationer. På mötet presenterades en kort resultatanalys av uppdraget till övriga deltagande.

Under november 2024 deltog Svenska Jägareförbundet på Skandulvmötet som arrangeras av SLU. På mötet presenterades senaste forskningsresultat i Skandinavien vilket utgör en möjlig kunskapsgrund för Svenska Jägareförbundets arbete med uppdraget.

Under december 2025 deltog Svenska Jägareförbundet på Naturvårdsverkets inventeringsmöte i Stockholm. Under mötet informerades om nya förutsättningar för rovdjursinventeringen samtidigt som deltagarna möjliggjordes inspel för att förbättra inventeringen.

Tre arbetsmöten har genomförts i Jägarförbundets arbetsgrupp med nationellt och regionala inventeringssamordnare under perioden 2024-06-01 till 2025-06-01. Arbetsmötena syftar till att överse pågående verksamhet och status i landet, samt övrig administrativt arbete som ligger i linje med uppdraget. Utöver dessa möten genomfördes ett nationellt möte med samtliga länsansvariga inventeringssamordnare för att utbyta erfarenheter och klargöra planeringen av verksamheten inom uppdraget.

Under september genomfördes en nationell utbildning i spårkännedom och inventeringsmetodik i enlighet med Naturvårdsverkets metodik för inventering av stora rovdjur. Utbildningen genomfördes av viltskadecenter och Naturhistoriska riksmuséet för samtliga 4 stora rovdjursarter. Alla länsansvariga, regionalt och nationellt inventeringsansvariga deltog på utbildningen.

Lokalt (Län)

Svenska Jägareförbundets nätverk används för att nå ut till jägare och allmänhet i samtliga kommuner i Sverige. Genom nätverken med förtroendevalda i länsföreningar (län) och kretsar (kommuner) planeras och genomförs riktade aktiviteter såsom informationskvällar, utbildningar, föredrag, lokala mässarrangemang och utskick till intresserade jägare och allmänhet. Nätverken av ideellt engagerade samt allmänt intresserade jägare och allmänhet utgör grunden för Svenska Jägareförbundet verksamhet kopplat till uppdraget. Därmed är underhåll av nätverken en viktig del i uppdraget för att säkerställa att information når ut.

Vid samtliga tillfällen som inventeringssamordnare genomför utbildningar vilka berör stora rovdjur genomförs någon form av kommunikation kopplat till Skandobs och vikten av att bidra med observationer. Dessa tillfällen handlar mest om att sprida snabba påminnelser om varför det är viktigt att rapportera, hur man rapporterar och vad man kan förvänta sig för resultat utifrån en rapport.

Svenska Jägareförbundet

Antalet riktade aktiviteter, exklusive marknadsföring, under perioden 2024-06-01 till 2025-06-01 redovisas i tabell 4. Flest antal aktiviteter och mest resurser har nyttjats av Södra Förvaltningsområdet vilket i stor utsträckning kan förklaras med den ökade etableringen av varg i förvaltningsområdet.

Tabell 4. Antal riktade aktiviteter per län och förvaltningsområde samt fördelning av nedlagd arbetstid inom län under perioden 2024-06-01 till 2025-06-01.

Län	Utbildningar	Träff nätverk	Möte Länsstyrelse	Spillningsinventering	Tidfördelning
Norrbottnen	1	1	1	0	1%
Västerbotten	3	1	1	6	9%
Jämtland	1	1	2	2	4%
Västernorrland	3	1	2	4	6%
N FVO	8	4	6	12	20%
Dalarna	4	1	5	0	11%
Gävleborg	2	0	1	0	2%
Stockholm	1	1	1	0	5%
Uppsala	1	0	1	0	2%
Värmland	4	1	2	0	4%
Västmanland	2	1	1	0	4%
Västra Götaland	3	1	1	0	3%
Örebro	1	0	1	0	1%
M FVO	18	5	13	0	33%
Blekinge	1	0	1	0	2%
Halland	5	3	1	0	5%
Jönköping	2	0	1	0	3%
Kalmar	2	1	1	0	4%
Kronoberg	11	1	1	0	5%
Skåne	5	1	2	0	15%
Södermanland	2	0	1	0	2%
Östergötland	4	1	1	0	7%
S FVO	32	7	9	0	43%

3.7.2 Resultat och utvärdering av utförda aktiviteter

Nationellt

Aktivitetserna som utförts nationellt har främst varit inriktade mot marknadsföring av Skandobs som rapporteringsmetod. Utifrån våra kommunikativa kanaler görs bedömningen att vi nått ett stort antal personer med information om hur Skandobs ska användas. Sedan avtalsperiodens start har totalt 5 nationella kommunikativa

insatser genomförts och resultatet av dessa kan utläsas utifrån antalet inrapporterade observationer via Skandobs. Under perioden 2024-06-01 till och med 2025-05-25 inkom 14 672 rapporter jämfört med 13 726 för motsvarande period året innan, vilket är en ökning motsvarande 6,4 %. Det totala antalet rapporter har ökat. Dock kan det i Jägareförbundets löpande rapportering konstateras en minskning, till 2 854 jämfört med 2 963 motsvarande period året innan, en minskning motsvarande 3,6 %. Till del kan detta förklaras med att i den nationella kommunikationen har ingen uppmaning om att fylla i rutan för ”Jägareförbundets löpande rapportering” tagits med gentemot rapportörerna. En vidareutveckling av kommunikationen behöver genomföras för att effektivare nå allmänhet. Ett sådant exempel är pressmeddelandet som inte fick önskad spridning.

Deltagande på övriga nationella sammanträden har syftat till att öka förståelsen för Svenska Jägareförbundets uppdrag från Naturvårdsverket samt bidra till ökad rapportering via samverkan. Informationen som givits vid tillfällena bedöms vara tillräckligt för att berörda myndigheter och organisationer ska ha den information som krävs för att förstå innebörden. Utöver informationsspridning delges även senast tillgängliga kunskap från forskningen, vilket kan vara av vikt för Svenska Jägareförbundets fortsatta arbete med uppdraget.

Utbildningen som genomfördes av Viltskadecenter och Naturhistoriska riksmuséet var digital och genomfördes som en heldagsutbildning. Kunskapen var heltäckande och skapande en god grundläggande kunskapsbas i hur inventeringen av stora rovdjur fungerar. Efter dialog med viltskadecenter anses inte behovet av årliga utbildningar motsvara kostnaderna då det ej finns ny information i tillräcklig omfattning. Av denna anledning föreslår Svenska Jägareförbundet och Viltskadecenter att utbildning genomförs vid behov, såsom ny länsansvarig, regional eller nationell inventeringssamordnare eller vid förändrade förutsättningar för inventeringen. Sådana förutsättningar kan vara nya eller förändrade föreskrifter, nya/förändrade inventeringsmetoder eller nya förutsättningar för inventering av stora rovdjur i Sverige.

Lokalt

Den lokala marknadsföringen av Skandobs som rapporteringsmetod bedöms nå ut till både lokala jägare och intresserad allmänhet. Den lokala marknadsföringen och kommunikationen har stor betydelse för att snabbt få ut information till jägare och allmänhet. Genom de länsansvariga inventeringssamordnarnas lokalkännedom skapas goda relationer till alla som bidrar till inventeringen genom att skicka in observationer. Alla län har ännu inte påbörjat arbetet med att starta upp nätverk men de som startat upplever att intresset för rovdjursinventeringen ökar. Arbetet med nätverken är ett långsiktigt och relationsbyggande arbete som kräver tid och engagemang för att rapporteringen av stora rovdjur ska främjas.

Utbildningar såsom föreläsningar och andra riktade utbildningsinsatser har historiskt inte lett till kraftigt ökad rapportering. Dessa insatser har i stället fungerat som påminnelser och marknadsföring av kontakter inom rovdjursrapporteringen för intresserade jägare och allmänhet. De län som startat upp rovdjursnätverk har större chans att marknadsföra lokala kontaktpersoner som kan stötta vid observationer, vilket kan vara en förklaring till ökade antal rapporter i vissa av länen.

3.7.3 Uppskattad tidsåtgång

Fördelning av tid mellan län och förvaltningsområden redovisas i tabell 4.

3.7.4 Svenska Jägareförbundets organisation

Svenska Jägareförbundets organisation består av två delar där den ena innefattar anställd personal och den andra de ideella strukturerna inom förbundet. De personer som omfattas av rovdjursinventeringsavtalet är anställd personal (Tabell 1.).

Den ideella strukturen inom Svenska Jägareförbundet arbetar tillsammans med anställd personal och genomför tillsammans mycket verksamhet inom ramen för rovdjursinventeringsavtalet. Det är främst genom den ideella strukturen som anställd personal når ut till jägare och allmänhet lokalt ute i landet.

Bemanning

Nationell inventeringssamordnare

Jonatan Lilja

Regionala inventeringssamordnare

SJF region	Regional inventeringssamordnare
Norr	Björn Sundgren
Mitt	Gunnar Glöersen
Syd	Elias Turesson

Lokala inventeringssamordnare

Län	Lokal inventeringssamordnare
Västernorrland	Linnea Aronsson
Jämtland	Linnea Aronsson
Västerbotten	William Sidenbom
Norrbottn	Björn Sundgren
Dalarna	Magnus Jensen
Gävleborg	Magnus Jensen
Uppsala	Lars Björk
Stockholm	Per Zakariasson
Södermanland	Matilda Söderqvist
Örebro	Gunnar Glöersen
Västmanland	Lars Björk
Värmland	Gunnar Glöersen
Halland	Mattias Wahle
Östergötland	Martin Mattson
Västra Götaland	Karl-Johan Brindbergs
Jönköping	Hans Andersson
Kalmar	Fredrik Zethraeus
Kronoberg	Elias Turesson
Blekinge	Karin Stoeckmann
Skåne	Mikael Bengtsson

3.7.5 Utvärdering av insatsernas effekter i förhållande till avtalets syfte

De insatser som hittills genomförts utifrån avtalet bedöms ha haft positiv effekt på antalet rapporter som inkommit via Skandobs. Antalet rapporter ökade under perioden 2024-06-01 till och med 2025-05-25 jämfört med samma period föregående år och antalet insamlade spillningsprover på björn ökade, vilket till viss del kan förklaras av Svenska Jägareförbundets arbete med rovdjursinventering. Därmed kan effekterna av de insatser som genomförts bedömas ha gett en positiv effekt utifrån avtalets syfte.

Hur väl de olika insatserna mottagits lokalt varierar utifrån vilka förutsättningar som finns lokalt. I de län med intresserade förtroendevalda ökar förutsättningarna för att insatserna ska ge en god effekt jämfört med de län som har brist på intresserade förtroendevalda.

3.7.6 Förslag på utvecklingsmöjligheter

Ett förslag på utveckling är att utbildning av inventeringssamordnare inte genomförs årligen utan vid behov. Då kan det bättre leda till nyttjande av medel till verksamhet som faktiskt leder till ökad rapportering av observationer och kunskap om rovdjursinventering för jägare och allmänhet.

En utmaning som Jägareförbundet noterat är en frustration på grund av bristande återkoppling på rapporter. Återkoppling kan se olika ut, i vissa fall direkt genom att Länsstyrelsen tar kontakt och ibland genom att få ett meddelande på Skandobs om att rapporten kontrollerats och bedömts. En enkel åtgärd som Naturvårdsverket skulle kunna göra är att skicka ut en länk till rapporterna för beståndsovervakning av varg, lodjur, järv och björn tillsammans med ett kort tack till alla som rapporterat via Skandobs under inventeringssäsongen. Detta skulle kunna visa på att rapporter från allmänhet och jägare gör skillnad och skapa en ökad vilja att bidra till inventeringen.

3.7.8 Sammanställning av rapporteringsstatistik nationellt, regionalt och

länsvis

Se tabell 1 – 3 under avsnitt 3.7.1 Beskrivning av pågående och avslutade aktiviteter.

Öster Malma juni 2025

Jonatan Lilja
Nationell inventeringssamordnare

Åke Granström
Vice generalsekreterare